

**HANDLEIDING
BIJ DE
COMPUTERATTITUDETEST
KOMPAS**

mei 1992

Inhoudsopgave.....	blz... 2
1. Testafname.....	3
Instructie.....	3
Tijdsplanning.....	3
Werkwijze.....	4
Het programma KOMPAS.....	5
Eerste afname.....	5
Tweede afname.....	6
(Tussendoor) stoppen.....	6
Tussendoor beginnen.....	6
Bestand verwijderen.....	7
Resultaten opvragen.....	7
Uitleg resultaten en commentaar.....	7
Printen.....	8
Technische informatie.....	8
2. Achtergrondinformatie.....	9
Doelstelling.....	10
Motivatie en verantwoording.....	10
Beschrijving van de inhoud.....	11
Benodigdheden.....	12
Lijst met suggesties.....	13

1. Testafname

Instructie

Bij de instructie is de houding van de leerkracht van belang. Een al te positieve of negatieve houding kan invloed hebben op de uitkomst van de test. Daarbij is niet alleen de houding ten opzichte van computers van belang, maar ook de manier waarop de test geïntroduceerd wordt. De groep moet het gevoel krijgen dat ze, door de test te doen, belangrijke informatie verschaft die nuttig is voor de hele groep. Het is geen examen, want een eigen mening kan nooit fout zijn. Om elkaar niet in de war te brengen of te beïnvloeden (want elke eigen mening vormt met de andere meningen de mening van de groep) mogen de kinderen pas als iedereen de test gedaan heeft met elkaar over de uitspraken praten. Doe de test zelf eerst een keer, zodat de werking van het programma duidelijk is. Behalve aan het programma moet ook aandacht besteed worden aan de apparatuur: toetsenbord (waar zit wat), muis (hoe hou je hem vast, hoe rol je ermee, op welke knop moet je drukken). Het is waarschijnlijk het meest handig om de instructie klassikaal te geven. Als de kinderen beginnen, moet dat zonder hulp kunnen. Het programma is daar duidelijk genoeg voor.

Dus:

- Begin met een klassikale instructie.
- Leg de nadruk op het belang van het hebben van een eigen mening.
- Leg de verschillende knoppen uit die de kinderen tijdens de test moeten gebruiken!
- Laat de muis zien en bespreek hoe je ermee moet werken en hoe deze gehanteerd moet worden.
- Oefen met de manier van formulering: in sommige uitspraken (zie uitspraak 23) zit een ontkenning, waardoor kinderen in de war gebracht kunnen worden. Bij de uitspraak: 'Ik ben niet dol op voetbal' of 'Ik ben dol op voetbal' moeten de kinderen goed opletten of ze hier nu 'mee eens' of 'niet mee eens' bedoelen!
- Als de test door de hele groep gedaan is, bekijk dan de resultaten en het bijbehorende commentaar.
- Bespreek in de groep de uitslag van KOMPAS, inventariseer de reacties en probeer hier rekening mee te houden bij het computergebruik van de kinderen in de groep.

Tijdsplanning

Het is raadzaam om Kompas de eerste keer aan het begin van het schooljaar af te nemen of in elk geval zo snel mogelijk nadat de Comeniuscomputers zijn gearriveerd. Het gaat er namelijk om dat voor de eerste afname de kinderen nul tot vijf keer met de computer hebben gewerkt! De tweede afname kan dan bijvoorbeeld een half jaar daarna gebeuren, maar in elk geval nadat de leerlingen minimaal vijftien keer met de computer op school hebben gewerkt.

Dus:

- eerste afname tussen augustus en oktober
- tweede afname tussen februari en april.

Werkwijze

De werkwijze is afgestemd op het gebruik van een computer. Het is niet handig om voor dezelfde groep meer dan een computer te gebruiken omdat de gegevens van de kinderen dan op verschillende schijfjes staan. De kinderen zullen in elk geval om de beurt aan de test beginnen.

In het kort:

- Bespreek in welke volgorde de kinderen de test gaan doen. Elk kind dat klaar is, kan dan het volgende kind waarschuwen. Zet desnoods de volgorde op het bord, zodat de kinderen kunnen afstrepfen.
- Als de computer in de groep staat, zorg er dan voor dat de kinderen elkaar niet storen. Laat hen ook niet met elkaar de test bespreken (om elkaar niet te beïnvloeden). Dat kan als iedereen klaar.
- Als de computer buiten de klas staat zorg dan dat er een andere leerkracht bij is (of een ouder) om zonnodig te helpen.
- Demonstreer zonnodig het programma eerst een keer klassikaal en laat zien bij welk scherm de kinderen het volgende kind kunnen waarschuwen.

Het programma Kompas

Voordat u de test kunt afnemen, dient u de volgende stappen te doorlopen:

- Installeer KOMPAS via Windows op de C-drive.
- Dubbelklik (=twee keer heel snel op de linker muisknop drukken) op het pictogram van Kompas in het venster van Programmabeheer.

Het venster van Kompas verschijnt met het pictogram van een kompas.

- Dubbelklik op het Kompas-pictogram.

Het openingsscherm van Kompas verschijnt.

Eerste afname

- Klik op **Bestand** (menubalk)
- Klik op **Nieuw** (uit het rolmenu van Bestand)

Er verschijnt een dialoogvenster ('Nieuw Bestand'), waar iets ingevuld moet worden:

- Typ achter **Groep** een naam voor de groep in, bijvoorbeeld groep1. De naam mag uit maximaal acht tekens bestaan en mag geen spaties bevatten!!
- Kies onder **Directories** de plaats waar de gegevens bewaard moeten worden: de A-, B- of C-drive. Als er geen directory gekozen wordt, wordt alles bewaard in de huidige directory, te zien onder **Groep**.
- Klik op **OK**.

Het openingsscherm verschijnt met de naam van de net ingevulde groep. Hieronder staan gegevens over de verschillende afnames: datum, hoeveel meisjes/jongens de test gedaan hebben. Deze gegevens worden ingevuld gedurende de test. Nu is er dus nog niets ingevuld.

- Klik op **Enquete** (menubalk bovenaan).
- Klik op **Eerste afname**.

Het startscherm van de test verschijnt; door op **OK** te klikken begint de test voor de kinderen.

BELANGRIJK!!!!

- Met de toetscombinatie **ALT X** kan de test onderbroken worden.
- De gegevens van elke leerling worden pas bewaard nadat de laatste vraag (jongen/meisje) beantwoord is en er op **STOP** is gedrukt.

Tweede afname

- Klik op **Bestand** (menubalk bovenaan het beeldscherm).
- Klik op **Open**.

Er verschijnt een dialoogvenster waar iets ingevuld moet worden.

- Kies onder **Directories** de plaats waar de gegevens van de eerste afname bewaard zijn: A, B of C; klik hierop en klik op **OK**.
- Onder **Files** is de juiste naam waarschijnlijk terug te vinden: Klik hierop of vul achter **Groep** de juiste naam in.
- Klik op **OK**.

Het openingsscherm verschijnt.

- Klik op **Enquete**.
- Klik op **Tweede afname**.

Net als bij de eerste afname verschijnt het startscherm van Kompas.

- Klik op **OK**.

(Tussendoor) stoppen.

Tussendoor of na afloop van de test kan de leerkracht de test stoppen of onderbreken door tegelijk de toetsen **Alt X** in te drukken.

Tussendoor beginnen

Als bijvoorbeeld nog maar de helft van het aantal kinderen de test gedaan heeft en de leerkracht wil op een ander moment de rest van de kinderen de test laten doen moet eerst het bestand van de eigen groep geopend worden:

- Klik in het openingsscherm op **Bestand** (bovenaan in de menubalk).
- Klik op **Open**.
- Kies de Directory waar het bestand staat (A, B of C) en klik

- op **OK**.
- Kies onder **Files** de juiste naam of typ deze zelf in achter **Groep**.
- Klik op **OK**.
- Klik vervolgens op **Enquete** (bovenaan in de menubalk).
- Klik op **Eerste** (of **Tweede**) **afname**.

De test wordt weer 'klaargezet' voor de kinderen.

Bestand verwijderen.

- Klik op **Bestand** (menubalk).
- Klik op **Verwijder**.
- Kies onder **Directories** waar het bestand staat: A, B of C; klik op **OK**.
- Vul achter **Groep** de juiste naam in of kies de juiste naam uit de lijst onder **Files**. -Klik op **OK** en beantwoordt de vraag die nu verschijnt.

Het bestand is na bevestiging verwijderd.

Resultaten opvragen

- Klik op **Enquete** (menubalk bovenaan).
- Klik op **Resultaten...**

De resultaten verschijnen in de vorm van staafdiagrammen. Boven de staafdiagrammen is een vakje waar een uitspraak in staat. Deze uitspraak correspondeert met de schaal waarvoor een zwart rondje staat. Kiest u een andere schaal, dan verandert de uitspraak natuurlijk ook en het staafdiagram ook. Voor verdere uitleg: zie onder Uitleg resultaten en commentaar elders in deze handleiding.

Uitleg resultaten en commentaar

Resultaten: na de eerste afname

De computerattitude ('Ik ben positief over computers') van de groep wordt berekend aan de hand van vijf schalen: interesse, vaardigheid, relevantie, les/werk en zelfinschatting. In het staafdiagram wordt de score van de meisjes rood weergegeven, de score van de jongens blauw. Eronder staat of het om de eerste of de tweede afname gaat. De score wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde: 'Nederland'. Op grond hiervan is het mogelijk om

bepaalde uitspraken over de score te doen en suggesties te geven aan de leerkracht.

Dit kunt u, in de vorm van een soort rapport, vinden onder de knop

Commentaar 1.

Bij de berekening van de computerattitude is de schaal **Rolpatroon** buiten beschouwing gelaten. Toch is het interessant om te weten hoe de kinderen van de groep daarover denken. De resultaten hiervan zijn, net als bij de overige schalen, als staafdiagram op te vragen door op de schaal te klikken. Bovendien wordt bij **Commentaar1** de score van de groep wat betreft hun mening over **Rolpatroon** toegevoegd met suggesties voor de leerkracht.

Resultaten

: na de tweede afname

De resultaten van de tweede afname worden vergeleken met de resultaten van de eerste afname van de groep. Ook hier wordt dat weergegeven in de vorm van staafdiagrammen. Commentaar hierop is te vinden onder knop **Commentaar 2.**

Printen

Het is mogelijk het Commentaar na de eerste en na de tweede afname uit te printen door op de knop **Print** te klikken. In het verslag zijn suggesties opgenomen om de computerattitude positief te kunnen beïnvloeden. Alle suggesties zijn overigens als lijst terug te vinden aan het eind van deze handleiding.

Behalve commentaar en suggesties ziet u de cijfers die betrekking hebben op de score van de kinderen: zowel van de groep, uitgesplitst in jongens en meisjes, als van 'Nederland', op dezelfde manier uitgesplitst.

Bedenk hierbij, dat de schaal 'Rolpatroon' niet in de berekening is opgenomen, maar dat er wel commentaar op deze schaal wordt geleverd. Het commentaar is steeds afgestemd op een afwijking van twee punten.

Bij de uitspraken zijn 5 scores mogelijk.

1 = helemaal niet mee eens

2 = niet mee eens

3 = weet ik niet

4 = mee eens

5 = helemaal mee eens

De scores per schaal liggen tussen de 10 en de 50.

Technische informatie

Op de diskette staan de volgende bestanden:

- DISK.ID, nodig voor het installatieprogramma.
- KOMPAS.001, de gecomprimeerde KOMPAS-applicatie.
- INSTALL.EXE, het installatiebestand van KOMPAS op harddisk C: vanuit Windows.

- UNINSTALL.EXE, voor het weghalen van KOMPAS van de harddisk vanuit Windows.
- KOMPAS.DOC, de handleiding van KOMPAS die via WORD for Windows uitgeprint kan worden.
- INSTDOS.EXE, een installatieprogramma om KOMPAS via DOS te installeren.

Het geïnstalleerde KOMPAS neemt op de harde schijf ongeveer 700 KB in beslag. KOMPAS draait op Comenius-computers. Vereist is Windows 3.0 of hoger.

Opmerkingen bij het installeren:

Wanneer Windows draait in de 386-mode, kan het installatieprogramma al snel aangeven dat er te weinig ruimte is. Deze ruimte wordt ingenomen door de omvangrijke Windows Swapfiles. Een oplossing hiervoor is:

- Start Windows in de standaard-mode (**win /s**) en installeer dan pas KOMPAS of
- Installeer KOMPAS via DOS met : **INSTDOS**

2. Achtergrondinformatie

Zodra ergens het woord 'computer' valt, ontstaan er associaties met 'techniek'. Dat is niet zo vreemd: een computer is tenslotte een apparaat, een produkt van technische ontwikkelingen. In onze huidige maatschappij heeft de computer een belangrijke plaats ingenomen, zeker binnen het kader van de informatievoorziening. Toch blijken veel meisjes en vrouwen een zekere weerstand te voelen ten opzichte van computers:

- computers zien er 'technisch' uit
- ze zijn niet erg gebruikersvriendelijk
- als je er al in wilt verdiepen moet je door een barriere van vakjargon heen
- de introductie gaat veelal via mannen: echtgenoot, broer, vriend, vader.

Uit onderzoek is gebleken dat vrouwen een andere leerstijl hebben dan mannen: meer gericht op het nut van het apparaat en het samen uitproberen dan gericht op experimenten en 'maar zien waar je uitkomt'.

Inmiddels krijgen of hebben alle basisscholen in Nederland, in het kader van het PRINT-Comeniusproject, (een) computer(s) gekregen. Hoe gaan vrouwen en meisjes in het onderwijs hiermee om? Wat is hun houding hierin: wachten ze af wat de mannen in het team presteren of hoe de jongens van hun groep er mee omgaan of nemen ze zelf initiatieven? Veel is afhankelijk van wat er in hun omgeving van hen verwacht wordt, in hoeverre ze gestimuleerd worden en hoe hun positie binnen het team of binnen de groep is. Meisjes hebben over het algemeen meer last van 'computerangst' dan jongens. Niet duidelijk is waar dat aan ligt, maar bovenstaande argumenten zullen daar zeker een rol bij spelen.

Maar waarom zou de helft van de toekomstige beroepsbevolking zichzelf buitenspel zetten op een gebied waar juist het meeste werk valt te verdelen? Hoe jonger kinderen computers leren kennen en leren gebruiken, hoe beter ze later in staat zullen zijn om zich te handhaven in een maatschappij die gericht is op informatie-verwerking en -verwerving. Dit geldt voor meisjes,

maar natuurlijk ook voor jongens. Beiden moeten overtuigd zijn van het nut en het plezier maar ook van de minder plezierige kanten van computers. In dit verband is het belangrijk om te weten hoe de houding van de leerlingen is ten opzichte van computers. Door middel van KOMPAS krijgt u die informatie.

Doelstelling

De doelstelling van de computerattitudetest 'KOMPAS' is inzicht te verschaffen in de computerattitude van een groep leerlingen op een bepaald moment. Bij een tweede afname van de test verkrijgt men bovendien inzicht in de effecten van de computerlessen op de computerattitude van de groep leerlingen. Deze handleiding zal tevens suggesties geven bij het werken met computers om die attitude positief te beïnvloeden.

Motivatie en verantwoording

Technika 10, een organisatie die buiten schooltijd technische clubs voor meisjes van 10 tot 13 jaar organiseert, heeft in 1990 een grootschalig onderzoek gedaan naar de houding van leerlingen in het basisonderwijs ten opzichte van computers. De resultaten kwamen in het kort op het volgende neer: in vergelijking met meisjes blijken jongens, wanneer zij computerervaring op school hebben opgedaan (in de vorm van Computerondersteund Onderwijs, dus programma's ter ondersteuning van de lesstof) een positievere computerattitude te hebben ontwikkeld. Ze gaan hun eigen capaciteiten met betrekking tot het werken met computers hoger inschatten, ze krijgen meer zelfvertrouwen, hun belangstelling voor computers wordt groter en ze krijgen er steeds meer plezier in. Voor meisjes gaat dit alles niet op: hun computerattitude blijft, globaal gesproken, hetzelfde. Een aantoonbare verandering is echter opgetreden: hun computerangst is toegenomen en hoe meer ze met computers hebben gewerkt, des te moeilijker ze dat vinden. Toch hebben ze dezelfde lessen als de jongens gevolgd!

Deze resultaten vormden de aanleiding voor het ontwikkelen van KOMPAS.

De computerattitude, dat wil zeggen: de houding ten opzichte van computers, is niet eenduidig. Er zijn meer houdingen mogelijk ten opzichte van computers. Deze verschillende houdingen worden in de test aangeduid als 'schalen'. KOMPAS bestaat uit achtentwintig uitspraken (en een vraag naar het geslacht van de leerling, dus totaal negenentwintig) waarover de leerling haar of zijn mening kan geven in de vorm van: 'helemaal mee eens', 'mee eens', 'weet ik niet', 'niet mee eens' en 'helemaal niet mee eens'. De schaal aanduidingen en de uitspraken zijn ontleend aan twee eerder uitgevoerde onderzoeken:

- Crombach, J. e.a., 'Ontwikkeling en validering van een computerattitudeschaal', Tijdschrift voor onderwijsresearch, nr. 11, 301-311, 1986.
- Klerk Wolters, F. de, 'The attitude of pupils towards technology', TU Eindhoven, 1989.

Een proefversie van KOMPAS is getest op betrouwbaarheid en validiteit en vervolgens uitgevoerd met tweehonderdvijftig kinderen. KOMPAS werd toen nog in schriftelijke vorm afgenomen: de kinderen kregen een vragenlijst, de leerkracht berekende de resultaten. Dat was een tijdrovend karwei. Nu alle scholen de beschikking hebben over een computer is het handig om die computer dan ook in te zetten bij de test: zowel bij het invullen van de vragen door de leerlingen als bij het berekenen van de resultaten.

Beschrijving van de inhoud

KOMPAS bestaat uit achtentwintig uitspraken (en een vraag naar het geslacht van de leerling) die kunnen worden ondergebracht in zes schalen. Hieronder vindt u de schalen met daarbij vermeld de nummers en de tekst van de uitspraken die bij deze schaal horen.

1. Interesse: 'Ik vind computers leuk.'
Uitspraken 1: 'Ik wil veel over computers weten'
10: 'Ik kijk graag computertijdschriften door'
15: 'Computers interesseren mij weinig'
17: 'Voor een winkel met computers blijf ik altijd even staan'

2. Vaardigheid: 'Ik vind computers gemakkelijk.'
Uitspraken 7: 'Vaak ben ik bang dat ik de verkeerde toets indruk op de computer'
12: 'Je moet erg knap zijn om over computers te kunnen leren'
22: 'Ik schrik als ik een fout maak op de computer'

3. Relevantie: 'Ik vind computers belangrijk.'
Uitspraken 8: 'Ik vind dat er door de computer meer problemen op de wereld zijn'
11: 'Volgens mij worden computers steeds belangrijker'
23: 'Om later werk te vinden heb je niets aan wat je weet over computers'
26: 'Ik denk dat door de computer alles beter gaat dan vroeger'

4. Les/werk: 'Ik wil graag met computers werken op school en later op mijn werk.'
Uitspraken 3: 'Als er een computerclub was, werd ik zeker lid'
4: 'Leren over computers op school vind ik niet zo leuk'
5: 'Het lijkt me saai om later werk te hebben met computers'
13: 'Ik wil later geen beroep met computers'

19: 'Ik snap het heel goed als iemand werk kiest met computers'
20: 'Ik zou computers als schoolvak kiezen'
25: 'De meeste beroepen met computers zijn leuk'
28: 'In mijn vrije tijd wil ik graag computerles volgen'

5. Zelfinschatting: 'Ik kan goed met computers werken.'
 Uitspraken 2: 'Werken met de computer is gemakkelijk'
 9: 'Ik denk dat ik snel met een computer leer werken'
 14: 'Ik kan goed met een computer werken'
 18: 'Werken met een computer vind ik gemakkelijk'
 24: 'Ik vind het moeilijk om met de computer te werken'
6. Rolpatroon: 'Ik vind dat meisjes en jongens even goed zijn in computers.'
 Uitspraken 6: 'Ik vind dat jongens veel beter met computers kunnen werken dan meisjes'
 16: 'Ik vind dat jongens evenveel van computers weten als meisjes'
 21: 'Ik vind dat een meisje beter geen beroep met computers kan kiezen'
 27: 'Ik vind dat meisjes net zo goed met computers kunnen omgaan als jongens'

De kinderen geven hun mening over de uitspraken. Er is natuurlijk geen sprake van goed of fout: het gaat om een mening en die is heel persoonlijk. Bij het bepalen van de computerattitude wordt de mening over 'Rolpatroon' buiten beschouwing gelaten. De attitude wordt dus berekend naar aanleiding van de resultaten over vijf schalen. De zesde, het Rolpatroon, is als extra informatie voor de leerkracht opgenomen en wordt toegevoegd aan het commentaar (onder de knop **Commentaar1**) onder het commentaar over de Computerattitude. Na de eerste afname worden de resultaten van de meisjes vergeleken met het landelijk gemiddelde van de meisjes. Voor de jongens geldt hetzelfde. Na de tweede afname wordt het resultaat vergeleken met dat van de eerste afname.

Benodigheden

Voor het afnemen van de test is het volgende nodig:

- De Comeniuscomputer en de bijbehorende apparatuur: toetsenbord, muis, printer, beeldscherm.
- De diskette van KOMPAS, met op het etiket de installatieprocedure van het programma.
- Het tijdschrift COS met het artikel over KOMPAS, waarin relevante achtergrondinformatie is opgenomen.
- (eventueel) een leeg schijfje om de gegevens op te bewaren.

Lijst met suggesties:

- Ga na waarom de meisjes van deze groep computers lang niet zo leuk vinden als de andere meisjes van Nederland en bepaal op grond van die reden(en) een strategie.
Bijvoorbeeld:
  - Laat twee meisjes samenwerken achter de computer.
  - Laat ze meehelpen bij het ophalen en wegbrengen van computers.
  - Geef meisjes meer aandacht (ga vaker naar ze toe) als ze op de computer bezig zijn.
  - Laat ze andere (verschillende) programma's zien.
- Zorg voor informatie en kies voorbeelden die meisjes al kennen; laat ze lezen en in de kring praten over computers, want onbekend maakt onbemind!
- Laat ze op rustige momenten experimenteren met computers.
- Overleg eens met welke programma's de meisjes graag op de computer zouden willen werken!
- Laat ze zeker de eerste keer niet alleen achter een computer zitten.
- Geef een opdracht, waarbij de computer een klein beetje meedoet als handig hulpmiddel.
- Zorg voor informatie.
- Laat kinderen zelf informatie verzorgen en verzamelen.
- Haal zonodig een 'deskundige' (ouders of anderen) in de klas.
- Richt met de kinderen een informatie-tafel in waarop ieder haar of zijn informatie kwijt kan.
- Sommige meisjes met een positieve computerattitude kunnen misschien meehelpen of informatie geven in andere groepen, waar de houding van de meisjes anders is.
- Zorg dat zowel meisjes als jongens een realistisch beeld ontwikkelen (computers hebben leuke en minder leuke kanten).
- Laat de meisjes werken met programma's waar geen competitie bij komt kijken (geen vechtspelletjes en dat soort dingen), maar programma's die ze leuk vinden of waar ze geïnteresseerd in zijn; geef hun extra aandacht als ze bezig zijn achter de computer, laat de meisjes samenwerken en schakel hen in bij de zorg voor de computer.
- Geef eens opdracht om expres fouten te maken.
- Laat kinderen delen in kennis en plezier bij het werken met computers.

- Laat ze op rustige momenten met computers experimenteren.
- Laat hen met iemand achter de computer zitten en eens bekijken aan de hand van zelf uitgekozen programma's hoe leuk dat kan zijn.
- Laat hen programma's of spelletjes uitkiezen waar ze in geïnteresseerd zijn en waar ze graag op de computer mee zouden willen werken.
- Laat andere kinderen vertellen over wat zij doen met computers en wat ze daar leuk aan vinden.
- Laat kinderen vertellen over wat zij leuk vinden aan computers en zet daar de mening tegenover van kinderen die computers helemaal niet leuk vinden. Probeer te achterhalen of ze zich ook bewust zijn van de minder leuke kanten van computers.
- Laat de kinderen materiaal verzamelen over 'privacy'- problemen bij het gebruik van computers. Bespreek bijvoorbeeld eens of de kinderen weten in welke 'publieke' computerbestanden zij voorkomen.
- Probeer het 'jargon' met duidelijke voorbeelden te 'vertalen'. Geef diverse voorbeelden van computergebruik in allerlei sectoren.
- Laat de meisjes in sommige gevallen (als ze positiever over computers zijn dan de jongens) samenwerken met de jongens. Laat de jongens aangeven wat ze wel/niet leuk vinden; laat ze experimenteren en geef ze leesstof over de computer.
- Bespreek de houding van de kinderen met betrekking tot andere 'technische' apparatuur.
- Bespreek de uitslag van de test en laat de kinderen vertellen waarom ze een bepaalde mening zijn toegedaan. Let hierbij op een evenredige aandachtsverdeling.
- Laat hen foutmeldingen inventariseren en uitleggen.
- Laat zowel meisjes als jongens meehelpen in andere groepen, waar de mening over computers minder positief is.
- Laat jongens en meisjes samen discussiëren over vermeende ongelijkheid bij het werken met de computer en laat hen informatie verzamelen over computers.
- Haal eens een vrouwelijke computerdeskundige in de groep.
- Probeer een bezoek te organiseren naar een bedrijf in de buurt dat computers gebruikt: PTT, een bankinstelling, een boerderij, de dierentuin, de krant; laat de kinderen zelf informatie hierover opvragen en eventueel ook zelf het bezoek organiseren: hetzij er naar toe, hetzij iemand uitnodigen om informatie (demonstratie) te komen geven (bijvoorbeeld iemand van het Nederlands Instituut voor Nijverheid en Techniek(NINT) te Amsterdam).

